

ΑΔΟΛΦΟΥ ΒΕΛΩ ΚΑΙ ΙΟΥΛΙΟΥ ΔΩΤΕΝ

Ο ΜΗΤΡΟΚΤΟΝΟΣ

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

[Τέλος]

Εἰσῆλθεν εἰς τὴν φυλακὴν ἔνθα ἠρεύνησαν ἐπ' αὐτοῦ μετὰ προσοχῆς. Ὑπέστη τὴν ἔρευναν, ἣν ἐφαίνετο ὅτι ἀνέμενε, χωρὶς νὰ προφέρῃ λέξιν.

Ὁ Δακολάρ, βλέπων τὸν Λαυρέντιον, ἀνηγέρθη συνωφρωθεὶς.

— Πῶς! εἶσαι σύ, εἶπε· τί ἔρχεσαι νὰ κάμῃς εἰς τοιαύτην ὥραν;

Ὁ Λαυρέντιος εἶχε προῖδει τὴν ἐρώτησιν καὶ ἐφεῦρε πρόφασιν ὅπως δικαιολογήσῃ τὴν ἐπίσκεψίν του.

Ἄλλ' ὁ Δακολάρ διέκοψεν αὐτόν.

— Τί μοῦ ψάλλεις! ἀνέκραξε, μήπως νομίζεις ὅτι εἶμαι βλαξ; Πρὸ μιᾶς ὥρας ἀκούω θόρυβον εἰς τοὺς διαδρόμους καὶ βλέπω τὸν φύλακά μου πολὺ περιποιητικόν. Ἴδου ἔρχεσαι καὶ σύ, προφασιζόμενος δὲν ἠξεύρω τί... Ἄρκει! αὐτὸ σημαίνει...

Ὁ Λαυρέντιος ἠθέλησε νὰ ἐπιμείνῃ, ἀλλ' ὁ Δακολάρ ἐφάνη ἀγανακτῶν.

— Αἱ! τί σημαίνουν αὐταὶ αἱ προφυλάξεις; ἀνέκραξε· μὲ νομίζουν γυναίκα; Εἶνε δι' αὐρίου τὴν πρῶταν... Τόσῳ τὸ καλλίτερον! Ἡρχισα νὰ στενοχωροῦμαι ἐδῶ. Ἔλα, κάθησε νὰ συνομιλήσωμεν δὲν ἔχω διαθέσιν νὰ κοιμηθῶ... Ἔλα! χαρούμενος, διάβολε!... ἢ ἀφῆσέ με ἤσυχον!

Ὁ φύλαξ καὶ ὁ Μούλ ἀπεμακρύνθησαν ἀφήσαντες μόνους τὸν Λαυρέντιον καὶ τὸν Δακολάρ.

Ἡ συνέντευξις αὕτη οὐδόλως διέφερε τῶν προηγουμένων· μόνον ὁ Λαυρέντιος ἦν σύννουσ καὶ σιωπηλός, ἐνῶ ὁ Δακολάρ ἦν μᾶλλον ἢ ἄλλοτε εὐδιάθετος.

— Αὐτὸ συμβαίνει πάντοτε, εἶπεν. Εἶδα πολλοὺς καταδικούς, ἕνα πρὸ πάντων εἰς Τσίβιτα - Βέκια· τὴν παραμονὴν τῆς ἐκτελέσεως ἐφλυάρει καὶ ὀλονέν ἐφλυάρει... Ἄλλως τε, εἶνε φυσικόν, προσέθηκε γελῶν, εἶνε περιττὸν νὰ φυλάττῃ τις τοὺς λόγους του δι' αὐρίου.

Τὴν ἐσπέραν ἄπασαν διήλθον οὕτως· ὁ Δακολάρ ἀφηγήθη πολλὰ ἐπεισόδια τοῦ βίου αὐτοῦ. Τοῦτο ἔδωκε τῷ Λαυρεντίῳ ἀφορμὴν νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν συνείδησιν τοῦ καταδίκου, ἀλλ' εἰς μάτην.

— Εἶνε ἀληθές, εἶπεν ὁ Δακολάρ, ὅτι ἂν δὲν ἠσχολούμην διὰ μικρὰ πράγματα, καὶ ἐφρόντιζα μόνον διὰ μεγάλας ἐπιχειρήσεις, δὲν θὰ εὐρισκόμην εἰς αὐτὴν τὴν θέσιν. Ἄλλὰ τί σημαίνει;

Ἐνῶ δὲ ὠμίλει ἠσθάνετο ξηρασίαν εἰς τὸν λάρυγγα καὶ δις ἐζήτησεν ὕδωρ παρὰ τοῦ φύλακος.

— Αἱ! παθαίνω καὶ ἐγὼ ὅ,τι ὅλοι οἱ καταδικοὶ. Ἄλλὰ τοῦτο δὲν σημαίνει ὅτι ἡ καρδιά δειλιᾷ, ὦ, ὄχι! Ἄλλὰ τὸ δυστυχές ζῶν ἔχει καὶ αὐτὸ τὸ ἐνστικτὸν του βλέπον ἐγγίζοντα τὸν θάνατον!

Ἐνδεκα ὥραι ἐσήμανον εἰς τὸ ὠρολό-

γιον τῆς φυλακῆς. Ὁ Δακολάρ ἐμέτρησε τὰς ὥρας.

— Ἐνδεκα! εἶπεν· αἱ! αἱ! ἀπὸ τώρα ἕως αὐρίου τὴν πρῶταν ἔχω ἀκόμη καιρὸν νὰ ζήσω!... Ἄλλὰ πεινῶ! τί λέγεις; τρώγωμεν κᾶτι;

Καὶ χωρὶς ν' ἀναμείνῃ τὴν ἀπάντησιν τοῦ Λαυρεντίου ἐκάλεσε τὸν φύλακα.

Τὸ γεῦμα ἠτοιμάσθη· ὁ Δακολάρ ἀπηλάγη τῶν δεσμῶν καὶ ἔλαβε θέσιν ἀπέναντι τοῦ Λαυρεντίου.

— Ἄς φάγωμεν ἡσυχῶς, εἶπεν, ὡς δύο φίλοι, συνομιλοῦντες... Μπᾶ! τί εἶνε αὐτό;

Καὶ ἔδειξε περόνην ἐκ ξύλου· ἐπὶ τῆς τραπέζης οὐδὲ μαχαίριον οὐδ' ἄλλο τι ὄργανον σιδηροῦν ὑπῆρχε.

— Πόση πολυτέλεια εἰς τὰ δημόσια καταστήματα! εἶπεν ὁ Δακολάρ γελῶν. Καλὰ! ἐνοῶ... δι' ἐμέ, ἀλλὰ σὺ ἔχεις τὸ δικαίωμα νὰ διαμαρτυρηθῆς.

Ὁ Λαυρέντιος ἐμειδίασε θλιβερώς.

— Ἄλλ' ὄχι, εἶπεν· ἢ προφύλαξις αὕτη εἶνε καλὴ δι' ἀμφοτέρους.

— Μπᾶ! πῶς;

— Διάβολε! τὸ γνωρίζεις καλῶς... Μήπως καὶ οἱ δύο δὲν εἴμεθα καταδικασμένοι εἰς θάνατον;

Ὁ Δακολάρ ἐφάνη καταπλαγεὶς.

— Ἄλλ' εἶνε ἀληθές! ἀνέκραξεν. Ἡ ἀπόφασίς σου, περὶ τῆς ὁποίας μοὶ ὠμίλησες, νὰ μὴ ζήσης δηλαδή, εἶνε σοβαρά;

— Ἀναμφιβόλως.

— Καὶ εἶσαι τόσοσ ἤρεμος καὶ ψυχραῖμος, ἐνῶ ἐγὼ φλυαρῶ ὡς γραῖδιον. Μήπως θὰ μοὶ δώσης μαθήματα θάρρους; Ἄ! ὄχι, δὲν ἔχω ἀνάγκην, δόξα τῷ Θεῷ. Ἔλα! ἄς φάγωμεν καὶ ἄς ὀμιλήσωμεν περὶ σοῦ.

Καὶ ἤρξατο ἀντικρούων τὴν ἀπόφασιν τοῦ Λαυρεντίου. Διατί δὲν ἔπραττον ὅ,τι ὑπέδειξεν αὐτῷ ὁ Δακολάρ;

— Ἐκαστος ἔχει τὰς ἰδέας του, εἶπεν ἀπαθῶς ὁ Λαυρέντιος.

— Βεβαίως, εἶπεν ὁ Δακολάρ... ἀλλ' εἶνε γελοῖον... Ἐπὶ τέλους! ἂν ἐπιμένῃς...

Ἐτρωγεν ἀπλήστως καὶ μετ' εὐθυμίας. Αἰφνης ἔστη.

— Τί τρέχει ἐκεῖ; ἠρώτησεν.

Θόρυβος ὑπόκωφος καὶ ἀόριστος ἠκούετο.

— Δὲν εἶνε τίποτε, εἶπεν ὁ Λαυρέντιος... ὁ ἀνεμος φυσᾷ εἰς τοὺς διαδρόμους τῆς φυλακῆς.

— Τί ψάλλεις... Διάβολε τὸ ἠξεύρω· εἶνε τὸ πλῆθος τὸ ὁποῖον συρρέει ὡς εἰς θέαμα!

— Ἄλλ' ὄχι, ἀπατάσαι.

— Σοὶ λέγω ναί!... Ἡσύχασε δὲν μὲ μέλλει· ἀπ' ἐναντίας χαίρω, ὅτι θὰ εἶνε πλῆθος... τὸ θέλω.

Καὶ ἐξηκολούθει τρώγων, ἀλλὰ μηχανικῶς.

— Ἄρκει! εἶπεν. Αἱ, φύλαξ, πάρε αὐτά.

— Δὲν θέλεις αὐτὸ τὸ ἐπιδόρπιον; ἠρώτησεν ὁ Λαυρέντιος.

— Ἐπιδόρπιον;

— Ναί· σοὶ ἔφερα ἐγώ.

Ταῦτα λέγων ὁ Λαυρέντιος, ἔδειξε φιλιδίον, ὅπερ μετ' ἐαυτοῦ ἔφερε.

— Τί εἶνε αὐτό; ἠρώτησεν ὁ Δακολάρ.

— Εἶνε ποτόν, τὸ ὁποῖον σὲ ἀπαλλάσσει τῆς στενοχωρίας ν' ἀναβῆς τὸ ἱκρίωμα... Θὰ τὸ μοιρασθῶμεν.

— Δηλητήριο;

— Ναί, ἀρκεῖ καὶ περισσεύει δι' ἀμφοτέρους... Εἰς ὀλίγα λεπτὰ τὸ πᾶν τελειώνει.

Ὁ Δακολάρ συνωφρωθῆ καὶ ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν.

— Ὅχι, εἶπε, φύλαξέ το διὰ σέ. Δι' ἐμέ θὰ ἦτο δειλία.

— Εἶσαι βεβαίως ὅτι ἡ ἀρνησίς σου δὲν εἶνε δειλία; ἠρώτησεν ὁ Λαυρέντιος.

— Διάβολε! τί λέγεις; ὑπέλαβεν ὁ Δακολάρ. Ποίαν ἰδέαν λοιπὸν ἔχεις περὶ ἐμοῦ; Νομίζεις ὅτι θέλω νὰ κερδίσω ὥρας ζωῆς;

Ἠγέρθη καὶ ὠμίλει μετὰ πολλῆς ζωηρότητος.

— Ἔλα, μὴ δυσαρεστήσαι, εἶπεν ὁ Λαυρέντιος. Ζητῶ συγγνώμην· ἴσως ἔχεις δίκαιον.

— Ἀλλὰ βεβαίως ἔχω δίκαιον, ἐξηκολούθησεν ὁ Δακολάρ. Θέλεις νὰ εἴπωσιν ὅτι δὲν ἔχω τὸ θάρρος νὰ ἀνέλθω εἰς τὸ ἱκρίωμα; Ἄ! ὄχι! Θέλω νὰ εἶσαι ἐκεῖ κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν, μοὶ τὸ ὑπεσχέθης.

— Δὲν τὸ ἐλησμόνησα καὶ θὰ τηρήσω τὸν λόγον μου.

— Ἐπρεπε νὰ ἐνοικιάσῃς ἔν παραθύρον.

— Ἐνοικίασα.

— Ἄ! εὐγε! καὶ ποῦ εἶνε αὐτὸ τὸ παράθυρον;... θὰ τὸ ἐπλήρωσες ἀκριβά.

— Πολὺ ἀκριβά, δυστυχῶς. Εἶνε εἰς τὸ δεύτερον πάτωμα δεξιὰ· εἰς τὸ ἰσόγειον εἶνε οἰνοπωλεῖον.

— Καλὰ! νὰ εἶσαι ἐκεῖ θὰ σὲ ἀναγνωρίσω. Θέλω τὸ τελευταῖον βλέμμα μου νὰ διευθύνεται πρὸς σέ, διότι σὲ ἠγάπησα πολὺ, σὲ ἀγαπῶ πάντοτε, μολοντί δὲν συνεννοοῦμεθα...

Διεκόπη.

— Ἔλα!... φίλησέ με...

Καὶ ἐνηγκαλισθῆσαν ἀλλήλους.

— Ἄρκει!... εἶπεν ὁ Δακολάρ μετὰ μίαν στιγμὴν αὐταὶ αἱ συγκινήσεις σὲ πειράζουν.

— ὦ! ἐγὼ εἶμαι ἤσυχος.

— Λοιπὸν καὶ ἐγὼ! Νομίζεις ὅτι δειλιῶ; Ὅχι, θὰ τὸ ἴδης.

Ὁ φύλαξ εἰσῆλθε καὶ διέκοψεν αὐτούς. Ἦτο ἡ τρίτη πρῶτὴν ὥρα καὶ τὸ ὑπόλοιπον τῆς νυκτὸς ἔπρεπε νὰ παρέλθῃ διὰ τὰς προπαρασκευὰς τῆς ἐκτελέσεως.

— Ἀλήθεια! εἶπεν ὁ Δακολάρ· πρέπει ν' ἀναγνωσθῇ τὸ διάταγμα, νὰ ἔλθῃ ὁ ἱερεὺς καὶ νὰ γείνη καὶ ἡ τουαλέτα... Ἔλα! παιδί μου, φίλησέ με διὰ τελευταίαν φοράν... καὶ χαίρε...

Ὁ Λαυρέντιος ἐξῆλθε φρίττων τῆς εἰρηκτῆς καὶ βαρυκαλῆς.

Ἐν τῷ διαδρόμῳ ἐπανεῦρε τὸν Μούλ.

— Λοιπὸν, ταλαίπωρε νέε, εἶπεν ὁ ἄ-

στυνομικός επιθεωρητής, τί θά πράξης μέχρι τῆς πρώτης τῆς αὔριου; Ἔρχεσαι εἰς τὴν οἰκίαν μου;

— Ὅχι, εὐχαριστῶ. Ὑπεσχέθην νὰ παραστῶ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν καὶ θά παραστῶ.

— Ἄλλ' εἶνε φοβερόν! θά ἀπωλέσης τὸ θάρρος.

— Δὲν θά τὸ ἀπωλέσω. Ἄς ἐξέλθωμεν ταχέως ἀπ' ἐδῶ.

Καθ' ὅσον ἔβαινε πρὸς τὴν ἐξοδον, ὁ θόρυβος, ὃν ἤκουσεν ὁ Δακολάρ, καθίστατο ζωηρότερος· ἤκούοντο κραυγαί, ἐπιφωνήσεις... καὶ γέλωτες.

— Πρέπει νὰ σπεύσω, εἶπεν ὁ Λαυρέντιος, εἰς τὴν θέσιν μου διὰ νὰ μὴ τὴν καταλάβῃ ἄλλος.

— Ἡ θέσις σου! Ποῦ εἶνε;

Ὁ Λαυρέντιος ἔδωκε τῷ Μοῦλ τὴν περὶ τῆς θέσεως του πληροφορίαν.

— Θά εἶσαι ἐκεῖ κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἐκτελέσεως;

— Ναί.

— Ἔστω. Θά ἔλθω νὰ σὲ εὔρω. Νὰ μὲ περιμένῃς.

— Θά σὰς περιμένω... Σὰς τὸ ὑπόσχομαι...

Ὁ Λαυρέντιος ἐξῆλθεν. Ἐπὶ τοῦ οὐδοῦ τῆς φυλακῆς ἔμεινε πρὸς στιγμὴν διαστάζων.

Ἡ πλατεία, ἔρημος καὶ σιωπηλὴ ὅτε ἀφίκετο, ἦν ἡδὴ πλήρης περιέργων, ἀστυνομικῶν ὑπαλλήλων καὶ στρατιωτικῶν πάντες οὗτοι ἐκινουῦντο, ἐκραύγαζον, ἐθορύβουν ἐν τῇ ὀμίχλῃ τῆς νυκτὸς ὑπὸ τὰ ἀραιὰ φῶτα τοῦ φωταερίου, ἄτινα ἔριπτον πένθιμον καὶ ὑπέρυθρον φῶς. Εἰς ὀλίγων βημάτων ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς φυλακῆς ὑπῆρχε μέγας κύκλος, ἐν ᾧ εἰργάζοντο ἄνδρες τινές· ἦσαν οὗτοι οἱ ἀνεγείροντες τὴν ἀπαισίαν μηχανήν.

Ὁ Λαυρέντιος ἀνεμίχθη ἐν τῷ πλήθει· ἦσθάνθη δὲ ποιὰν εὐχαρίστησιν εὐρισκόμενος οὕτως ἀγνωστος μεταξὺ τόσου πλήθους.

Ἔσταμάτησεν. Ἦθελε καὶ αὐτὸς νὰ ἦτο ἐκ τῶν περιέργων... Ἄλλὰ θά ἀπέθνησκε; Διατί; Τί ἠνάγκαζεν αὐτὸν εἰς τοῦτο; Δὲν ἦτο νέος, πλήρης ζωῆς, τίς ἐκώλυεν αὐτὸν νὰ φύγῃ καὶ νὰ ζήσῃ ὑπὸ ἄλλο ὄνομα; Πλὴν φεῦ! θά ἄφινεν ὀπισθεν αὐτοῦ τὰς ἀναμνήσεις του καὶ τὴν αἰσχύνῃν του;

Ἰθούμενος ὑπὸ τοῦ ὀλονέν συρρέοντος πλήθους εὐρέθη πρὸ τῆς οἰκίας, τῆς εὐρισκομένης εἰς τὴν γωνίαν τῆς ὁδοῦ Γερβιῆ καὶ τῆς ὁδοῦ Ροκέτης. Ἐρριψε μηχανικῶς τὸ βλέμμα ἐπ' αὐτῆς καὶ ἀνεγνώσε μεγάλοις γράμμασιν: Ἐργοστάσιον παρτοίων τάφων, καὶ ἐσκέφθη ὅτι αὕτη ἦτο ἡ ἐσχάτη τῆς εἰμαρμένης εἰρωνία τὸ νὰ εὐρεθῇ ἐνώπιον ἐργοστασίου τάφων ἐκεῖνος, ὅστις δὲν θά εἶχε τοιοῦτον.

Τὸ πλήθος ἐν τούτοις ἤϋξανεν, ὁ δὲ Λαυρέντιος ἔσπευσεν ὠθῶν καὶ ὠθούμενος νὰ φθάσῃ εἰς τὴν ὁδὸν Μερλίν. Τὸ οἰνοπώλειον ἦτο πλήρες θαμνῶν.

Εἰσῆλθεν ἐν αὐτῷ. Μετὰ κόπου ἠδυνήθη νὰ ὀμιλήσῃ εἰς τὴν κυρίαν τοῦ κατα-

στήματος· μεθ' ὃ ἀπήνθουνον αὐτῷ ἐρωτήσεις ὅπως βεβαιωθῶσιν ὅτι αὐτὸς ἦτο ὁ ἐνοικιάσιος ἐν παραθύρῳ εἰς τὸ δευτέρον πάτωμα.

— Ὁ κύριος ἔκαμε καλὰ νὰ ἐνοικιάσῃ πρὸ πολλοῦ τὸ παράθυρον, εἶπεν ὁ ὑπνρέτης ὀδηγῶν αὐτόν, διότι ἦλθαν πολλοὶ ἀπὸ τότε... Ἔχομεν πολὺν κόσμον... θά ἴδετε... Εἶνε μία ἀπὸ τὰς ὠραιότερας ἐκτελέσεις.

Τὸ δωμάτιον, ἐνῶ ὁ Λαυρέντιος εἰσήχθη, ἦτο ἐκ τῶν ἰδιαιτέρων.

— Ὁ κύριος εἶνε μόνος; ἠρώτησεν ὁ ὑπνρέτης· ὁ κύριος θέλει τίποτε;

— Ὅχι! φύγε... ἢ μᾶλλον περίμενε... δός μοι μίαν φιάλην ρακῆς, ἀψίνθου... ὅ,τι θέλεις...

Ἐκαθέστη ἀποκαμῶν.

— Θά εἶνε νευρικός ὁ κύριος, εἶπεν ὁ ὑπνρέτης. Ἄλλὰ θά συνειθίσετε.

— Ἄ! θά συνειθίσω! εἶπεν ὁ Λαυρέντιος μετὰ φοβεροῦ γέλωτος, τόσῳ τὸ καλλίτερον! Πήγαινε καὶ δός μοι τὰ ἀναγκαῖα διὰ νὰ γράψω.

Ἐν τῇ ἀβεβαιότητι καὶ τῇ ἀγωνίᾳ τῶν τελευταίων ἐκείνων ὥρων, ὁ νοῦς του μετέβαινε ἀπὸ τοῦ ἐνός εἰς τὸ ἕτερον ἀντικείμενον μετ' ἀσυνήθους ταχύτητος.

Ἐσκέφθη τὴν Αἰμιλίαν καὶ ἦσθάνετο τὴν ἀνάγκην νὰ τῇ πέμψῃ τὸν ὑστατον χαιρετισμὸν.

Μείνας μόνος καὶ ἀκούων τὸν ἐν τῇ πλατείᾳ θόρυβον, ἠγέρθη καὶ ἠνέφεξε τὸ παράθυρον καὶ προέβλεπεν. Παρετήρησεν.

Κραυγαὶ ὑπεδέχθησαν τὴν ἐμφάνισιν αὐτοῦ.

— Νὰ ὁ λιμοκοντόρος! κάτω ὁ ὠμορφονιός! μέσα ἀπ' τὸ κουτὶ ἐβγήκε καὶ ἦλθε ἐδῶ νὰ φουμάρῃ τὸ τσιγαράκι του!

Ὁ Λαυρέντιος εἰσῆλθεν ἀμέσως, ἔσβεσε τὸ κηρίον καὶ ἐπανῆλθεν εἰς τὴν θέσιν του. Τὸ πλήθος δὲν προσεῖχε πλέον εἰς αὐτόν.

Τέσσαρες ὥραι ἐσήμανον εἰς μεμακρυσμένον ὠρολόγιον.

Ἡ πλατεία ἔβριθε πλήθους· αἱ κραυγαί, καὶ οἱ καγχασμοὶ ὀλονέν ἐπετείνοντο.

— Διατί, ἐσκέπτετο ὁ Λαυρέντιος, νὰ μὴ συρρέυσῃ τόσος κόσμος, ἀφοῦ πρόκειται περὶ θεάματος!

Ἐν τούτοις, ἐν μέσῳ τοῦ θορύβου, ὁ Λαυρέντιος ἤκουσε διακεκριμένους λόγους. Ἐνόμισεν ὅτι ἤκουσε κάτωθεν αὐτοῦ τὴν σοβαρὰν καὶ βλακωδῶς ἐπίσημον φωνὴν τοῦ διδασκάλου, ὅστις ἐπωφελθεὶς τῆς ἀφώσεως αὐτοῦ ἐν τῷ κακουργιοδικεῖφ ἔδωκε τῷ μαθητῇ αὐτοῦ ἐν μάθημα λατινικόν. Καὶ ἀληθῶς ἦτο ἐκεῖνος, ὁ κύριος Λαμβέρ, ὅστις εἶχεν ὀδηγήσει ἐκεῖ τὸν μαθητὴν του, ὅπως ὠθήσῃ αὐτὸν εἰς τὰς ἰσχυρὰς συγκινήσεις.

— Κύριε, ἔλεγεν ὁ κύριος οὗτος εἰς τὸν γείτονα αὐτοῦ, εἶνε ἀληθὲς ὅτι ἡ ἐκτέλεσις θά γείνη τὴν ἐβδόμην;

— Ἄλλὰ, δὲν γνωρίζω... Φαίνεται.

— Λοιπόν, τοῦτο λέγεται κατάχρησις! Ὁ ἥλιος τὴν ἐποχὴν ταύτην ἀνατέλει τὴν ἕκτην ὥραν καὶ τριάκοντα τέσσαρα λεπτά, μία δὲ πράξις προωρισμένη πρὸς παραδειγματισμὸν τῶν λαῶν δὲν πρέπει

νὰ τελῆται ἐν κρυπτῷ καὶ παραβύστω. Πρέπει βεβαίως οἱ πολῖται ν' ἀναφερθῶσιν εἰς τὸν εἰσαγγελεῖαν...

Δὲν ἐπρόφθασε νὰ τελειώσῃ. Σφοδρὸς γρόνθος τῷ ἔκοψε τὸ νῆμα τοῦ λόγου.

— Θά τελειώσης, βλαξ! εἶπεν αὐτῷ ὁ γρονθοκοπήσας.

Εἰς τὸ κέντρον τῆς πλατείας διεκρίνετο ἡ ἀπαισία μηχανή, ὑψωθεῖσα ἤδη.

Ὁ ὑπνρέτης ἐπανῆλθε καὶ ἀπέθηκεν ἐπὶ τραπέζης τὰ ὑπὸ τοῦ Λαυρεντίου ζητηθέντα ἀντικείμενα.

Ὁ Λαυρέντιος ἐπανέκλεισε τὸ παράθυρον, περιεπάτησεν ἐν τῷ δωματίῳ ἀναζητῶν ἐν τῷ τεταραγμένῳ αὐτοῦ νῶ λέξεις τινὰς ἀποχαιρετισμοῦ διὰ τὴν Αἰμιλίαν.

Ἐκαθέστη πρὸ τῆς τραπέζης, ἔγραψε μετὰ πυρετώδους τρόμου φράσεις τινὰς, εἶτα ἔστη αἴφνης, ἔσχισε τὸ χαρτίον καὶ ἐστήριξε τὴν κεφαλὴν διὰ τῶν χειρῶν του δακρῦων.

— Ἀλλοίμονον!... Τί νὰ τῇ εἶπω;

Τέλος, ἔλαβεν ἄλλο φύλλον χάρτου καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἔγραψε βραδέως τὰς ἐξῆς μόνον λέξεις:

«Εὐχέσθε δι' ἓνα δυστυχῆ.

«Λαυρέντιος Δαλισιέ».

Ἐδίπλωσε τὸ χαρτίον καὶ ἐπέγραψεν αὐτό.

Ὁ Μοῦλ πιθανῶς θά εὔρη τὸ γραμματίον τοῦτο, ἐσκέφθη, καὶ θά φροντίσῃ νὰ τὸ ἐγχειρίσῃ.

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν νέος θόρυβος ἠκούσθη ἐπὶ τῆς πλατείας. Ἐπλησίασεν εἰς τὸ παράθυρον ἓνα ἴδη.

Δύο ἢ τρεῖς ἄμαξαι, ἐρχόμεναι ἀπὸ τῶν πέριξ ὁδῶν, προσεπάθουν ν' ἀνοιξῶσι δίοδον διὰ τοῦ πλήθους.

— Ἄ! ναί, εἶπεν ὁ Λαυρέντιος, ἰδοὺ ὁ καλὸς κόσμος ἔρχεται... ἡ παράστασις δὲν θά βραδύνῃ...

Ἡ μία τῶν ἄμαξῶν ἐσταμάτησεν ὑπὸ τὸ παράθυρον αὐτοῦ· δύο ἄτομα, εἰς ἀνῆρ καὶ μία γυνή, κατῆλθον καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸ οἰνοπώλειον.

Ὁ Λαυρέντιος ἐπανέλαβε τὸν ἐν τῷ δωματίῳ περίπατον καὶ παρετήρησε τὸ ἐκκρεμές, ὅπερ ἐδείκνυε τέσσαρας ὥρας καὶ εἴκοσι πέντε λεπτά.

— Ἡ ὥρα πλησιάζει, ἐσκέφθη... Τόσῳ τὸ καλλίτερον!

Ἐλαβεν ἐκ τοῦ θυλακίου του καὶ ἀπέθηκεν ἐπὶ τῆς τραπέζης τὸ φιαλίδιον, ὅπερ μεθ' ἑαυτοῦ ἔφερε.

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἤκουσε βήματα, μεθ' ὃ τὸν θροῦν μεταζίνης ἐσθῆτος εἰς τὸ παρακείμενον δωμάτιον.

— Παιδί, φέρε μας ὅ,τι καλλίτερον ἔχεις, εἶπε φωνῆ ἀνδρός.

— Ρακὴν! προσέθηκε φωνῆ γυναικεία μετὰ καγχασμοῦ· ἐγὼ θά μεθύσω σήμερον.

Ὁ Λαυρέντιος κατέπεσεν ἐπὶ τῆς ἔδρας του· ἀνεγνώρισε τὴν φωνὴν τῆς Πουλχερίας καὶ τὴν τοῦ Ἐμερύ.

Ἡ θύρα τοῦ παρακείμενου δωματίου ἐκλείσθη. Ἄλλ' ὁ χωρίζων τὰ δύο δωμά-

τια τοίχος ἦν λεπτός καὶ εὐκόλως ἠκούετο ὅ,τι συνέβαιναν.

Ὁ Λαυρέντιος προσεπάθησε ν' ἀποσπάσῃ τὴν προσοχὴν αὐτοῦ, ἀλλ' ἄκων ἤκουε.

— Καλὰ εἴμεθα ἐδῶ, εἶπεν ὁ Ἐμερῦ, ἀλλ' ἡ πλατεῖα δὲν φωτίζεται ἐπαρκῶς... Φῶτα, μασκαράδες! δάδα... πυρσούς!

Καὶ ἔπινεν. Ἡ Πουλχερία ἐγέλα.

— Λοιπόν, Πουλχερία, τί νὰ κάμνῃ ὁ πτωχὸς Λαυρέντιος... Λυποῦμαι πολὺ διότι εἶνε φίλος μου... Γνωρίζω μίαν νέαν, ἡ ὁποία πρὸ ἐνὸς μηνὸς κλαίει ποταμηδόν.

— Ἡ ἡλιθία ἀδελφὴ σου, ἀνέκραξεν ἡ Πουλχερία... τόσῳ τὸ καλλίτερον!... ἄς ἀποθάνῃ ἐπὶ τέλους!

— ὦ! εἶπεν ὁ Ἐμερῦ γελῶν, εἶσαι σκληρὰ, φίλη μου.

— Καὶ αὐτός, ἐξηκολούθησεν ἡ Πουλχερία, ποῦ εἶνε ὁ ἀθλιός, ὁ ἀνανδρός; Ἐπρεπε νὰ εἶνε ἐδῶ, δὲν ἔχει ὅμως τὸ θάρρος νὰ παραστῇ εἰς τὰς τελευταίας στιγμὰς τοῦ ἀξιοτίμου πατρὸς του... Ἄ! ἤθελα νὰ τον ἔχω ἐκεῖ, πλησίον εἰς τὴν λαιμητόμον καὶ νὰ τῷ ἀλείψω τὸ πρόσωπον μετὰ τὸ αἷμα τοῦ πατρὸς του!

— Ἄ! ἄ, εἶπεν ὁ Ἐμερῦ, χαριτωμένη ιδέα...

— Σιώπα λοιπόν, ἐλεεινέ!

— Βεβαίως εἶμαι ἐλεεινός! Ἐλα! ἄς πῶμεν αὐτὴ ἡ ρακὴ εἶνε νέκταρ... Εἶμαι ικανὸς νὰ ἴδω διπλὴν καρατόμησιν!

— Ναί, ἄς πῶμεν! ἀνέκραξεν ἡ Πουλχερία... Εἰς ὑγείαν τοῦ κυρίου Δαλισιέ καὶ τοῦ υἱοῦ του!

Ὁ Λαυρέντιος ἐκράτει τὴν κεφαλὴν διὰ τῶν χειρῶν καὶ ἔφρασε τὰ ὦτα ἵνα μὴ ἀκούῃ.

Ἄλλ' ἡ Πουλχερία ἐτραγῶδει ἤδη.

— ὦ! τὸ ἄσμα τώρα, ἀνέκραξεν ὁ Λαυρέντιος. Καλῶς! οὐδὲν πρέπει νὰ λείψῃ.

— Εὐγε! ἔλεγεν ὁ Ἐμερῦ.

Ἡ Πουλχερία ἐξηκολούθει ἄδουσα.

— Ἀλλά, εἶπεν ὁ Ἐμερῦ, ἂν ἀρχίσουν καὶ δὲν ἴδωμεν τίποτε;

— Ἐσο ἡσυχός, βλέπω ἀδιακόπως εἰς τὴν λαιμητόμον.

— Καλὰ! Εἶσαι τακτικὴ γυναῖκα... Ἐξακολούθει.

Καὶ ἡ Πουλχερία ἐτραγῶδει πάντοτε.

— Εὐγε! εὐγε! ἔλεγεν ὁλονὲν ὁ Ἐμερῦ.

Ἀἴφνης ἐσιώπησεν ἡ θύρα τοῦ δωματίου ἠνεώχθη συντριβεῖσα, ὁ δὲ Λαυρέντιος εἰσώρμησεν ὀργίλος, ἐκτὸς ἑαυτοῦ.

Δι' ἐνὸς γρόνθου κατέρριψε τὸν Ἐμερῦ. Εἶτα ὤρμησε κατὰ τῆς Πουλχερίας, ἤρπασεν αὐτὴν ἀπὸ τοῦ βραχίονος καὶ δι' ὑπερφυσικῆς ρώμης ἔφερεν αὐτὴν εἰς τὸ δωμάτιόν του καὶ τὴν ἀφῆκε χαμαί.

— Σέ, ἔχιδνα, ἀνέκραξε: θὰ σὲ κατασυντρίψω!

— Νὰ μὲ κατασυντρίψῃς! ἀνέκραξεν ἐκείνη...

— Ναί· θὰ ἀποθάνῃς!

— Διὰ τῆς χειρὸς σου, εἶπεν ἐκείνη, μετὰ χαρᾶς... ἄ! εὐχαριστῶ!... δὲν ἤλπίζα πλέον αὐτὴν τὴν εὐτυχίαν...

Ἐλα! φόνευσόν με! τελείωσέ με... πρὸ τριῶν χρόνων ἀποθνήσκω διὰ σέ!...

Ὁ Λαυρέντιος ἔστη ἐκπληκτός καὶ ἀσθμαίνων.

Ἐκείνη ἐρρίφθη ἐπὶ τοῦ τραχήλου του καὶ ἐν ἀπέλπιδι ἐναγκαλισμῶ:

— Ἐν φίλημα! ἀνέκραξε, τὸ τελευταῖον... ὦ! ἀφοῦ θὰ ἀποθάνω μὴ τὸ ἀρνήσῃ... ὦ! μὴ μὲ ἀπωθεῖς εἰς μάτην!... Νά!... σὲ ἐφίλησα...

Καὶ ἐγονυπέτησε πρὸ αὐτοῦ.

— Τώρα, εἶπε, δύνασαι νὰ μὲ φονεύσῃς... Ἀποθνήσκω ἀγαπῶσά σε· μόνον σὲ ἠγάπησα πάντοτε... Λοιπόν σπεῦσε! τί; διαστάζει;

Ὁ Λαυρέντιος ἀπεμακρύνθη καὶ ἔπεσε κλαίων ἐπὶ ἔδρας.

Ἡ Πουλχερία ἐπλησίασεν ἱκετεύουσα πάλιν αὐτόν.

— Θεέ μου! ἔλεγε, δὲν ἔχεις ἐν ὄπλον, ἐν ἐγχειρίδιον; Σοὶ ζητῶ τὸν θάνατον ὡς χάριν! εἶμαι πολὺ δυστυχής· πάσχω πρὸ πολλοῦ... Δὲν θέλω νὰ ζήσω, ἀφοῦ δὲν μὲ ἀγαπᾷς... Ὑπῆρξα σκληρὰ πρὸς σὲ καὶ μὲ ἐκδικεῖσαι... Ἀλλὰ σὲ ἠγάπων μέχρι παραφροσύνης καὶ ἤμην ζηλότυπος· ἐνόμισα ὅτι τοιουτοτρόπως ἠδυνάμην νὰ σὲ ἀναγκάσω νὰ μὲ ἀγαπήσῃς πάλιν... Ἐλα! φόνευσόν με, σὲ ἱκετεύω!

Ὁ Λαυρέντιος ἤχροατο αὐτῆς ἐν ἀπειριγράπτῳ συγκινήσει. Αἴφνης τὸ βλέμμα του ἔπεσεν ἐπὶ τοῦ ἐκκρεμοῦς· ὁ δεικτικὸς ἐδείκνυεν ἐπτὰ ὥρας παρὰ πέντε λεπτά.

Ἡγέρθη ἀποτόμως, ἐπλησίασεν εἰς τὸ παράθυρον, καὶ παρετήρησεν ἔξω· κινήσεις ἀσυνήθους παρετηρεῖτο περὶ τὴν φυλακὴν.

— Ἐφθασεν ἡ ὥρα! ἐψιθύρισεν.

Ἐπανῆλθε ζωηρῶς πρὸς τὴν τράπεζαν, ἔλαβε τὸ φιαλίδιον καὶ ἐπλησίασε πάλιν εἰς τὸ παράθυρον.

Ἡ Πουλχερία εἶχεν ἐγερθῆ καὶ εἶδε πάσας αὐτοῦ τὰς κινήσεις.

— Τί ἐπῆρες ἀπ' ἐκεῖ; ἀνέκραξε... δηλητήριον... ναί... ὦ! θὰ λάβω καὶ ἐγὼ ἀπὸ αὐτό.

Ταυτοχρόνως ὅμως εἶδε τὸ πρὸς τὴν Αἰμιλίαν γραμματίον.

— ὦ! ἡ ἐπιστολὴ αὕτη! ἀνέκραξεν ἀρπάζουσα καὶ θέτουσα αὐτὴν εἰς τὸ στόμα της.

— Ἐλθέ νὰ μοὶ τὴν ἀποσπάσῃς! ἐφώνει.

— Δυστυχής! τί πράττεις;

— Ἦτο τὸ ὕστατόν σου χαῖρε, εἶπε μασσῶσα αὐτήν. Ἄ! ὄχι, δὲν θὰ τὴν λάβῃ!

Ἐπτὰ ὥρας ἐσήμανον εἰς τὸ ὠρολόγιον τῆς φυλακῆς.

Ὁ Λαυρέντιος ἐπανῆλθεν ἐσπευσμένως εἰς τὸ παράθυρον καὶ ἔστη ἐκεῖ εὐθὺς καὶ ἀκίνητος.

Ὑπὸ τὸ φῶς τοῦ φωταερίου καὶ τῆς ἡοῦς, ἐφαίνοντο τὰ εἰς τὴν θύραν τῆς φυλακῆς συμβαίνοντα.

Ἡ θύρα ἐκείνη ἠνεώχθη· ὁ Λαυρέντιος εἶδεν ὄμιλον ἀνθρώπων ἐξερχομένων· ἦσαν οἱ βοηθοὶ τοῦ δημίου, ὁ ἱερεὺς καὶ ὁ Δακολάρ.

Μετ' ὀλίγον ὁ ὄμιλος ἐφάνη παρὰ τὸ ἱκρίωμα.

Ὁ Δακολάρ ἴστατο εὐθυτενής, ὑψαύχην καὶ μὲ εὐσταθὲς τὸ βλέμμα· ἐποίησε κινήσιν στενοχωρίας εἰς τὸν ἱερέα, ὅστις παρουσίαζεν αὐτῷ τὸν ἐσταυρωμένον ὡς εἰ εἶχε ἄλλο τι κατὰ νοῦν νὰ πράξῃ κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν.

Ὄντως, τὸ βλέμμα περιέφερε κύκλῳ τῆς πλατείας μετ' ἐκφράσεως ἀνησυχίας... Τέλος εἶδε τὸ παράθυρον, εἰς ὃ ἦτο ὁ Λαυρέντιος... Ἀμφοτέρων τὰ βλέμματα συννητήθησαν οἰνοεὶ συνδιαλεχθέντα... Διπλοῦς χαριετισμὸς ἀντηλλάγη.

Εἰς δύο δευτερόλεπτα ὁ Δακολάρ ἐξηπλώθη ἐπὶ τῆς σανίδος, προσεδέθη καὶ ἡ μάχαιρα κατέπεσε...

Συγχρόνως ὁ Λαυρέντιος ἔφερεν εἰς τὰ χεῖλη αὐτοῦ τὸ φιαλίδιον.

— Ἄφησε καὶ δι' ἐμέ! καὶ δι' ἐμέ! ἀνέκραξεν ἡ Πουλχερία.

Καὶ ἀρπάσασα τὴν χεῖρα τοῦ Λαυρεντίου ἔφερεν αὐτὴν μετὰ τοῦ φιαλίδιου ἀπλήστως εἰς τὸ στόμα της.

Ἐκεῖνος ἐκλονίζετο ἤδη καὶ αἴφνης ἔπεσεν ὡς κεραυνοβληθείς.

Ἡ Πουλχερία ὤρμησεν ἐπ' αὐτοῦ καὶ ἐν παραφύρῳ ἐναγκαλισμῶ προσεκόλλησε τὸ στόμα της εἰς τὸ στόμα ἐκείνου, ὡς ἵνα εἰσπνεύσῃ τὸν θάνατον ἐν τελευταίῳ φιλήματι.

Μετὰ πέντε λεπτά ὁ Μοῦλ ἀνησυχῶν εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον ἐκεῖνο· ἀλλ' ἔστη καταπλαγεὶς πρὸ τῶν δύο ἐκείνων πτωμάτων σφιγκτὰ ἐνηγκαλισμένων, ἐνῶ ἐν τῷ γείτονι καπηλείῳ φωνὴ μεθύσου ἐτραγῶδει τοὺς τελευταίους στίχους ἄσματος κατασταθέντος δημῶδους καὶ ἐξιστοροῦντος τὰς περιπετείας τοῦ Λαυρεντίου.

ΤΕΛΟΣ

ΚΑΡΟΛΟΥ ΒΡΙΚΕΤΤ

ΧΑΡΙΝ ΤΟΥ ΚΑΘΗΚΟΝΤΟΣ

[Τέλος]

Ε'

Ἐνεκα τῶν πολλῶν περιποιήσεων καὶ φροντίδων, τὰς ὁποίας ἔλαβον, ὑπὲρ αὐτῆς καίτοι μεγάλως ἀπὸ τινος περιστώμενοι, ὡς ἐκ τῆς δεινῆς θέσεως, εἰς ἣν εὐρίσκετο ὁ νεαρὸς λόρδος, ἡ Μαργαρίτα διηγήθη τὴν ἀσθένειάν της χωρὶς ποσῶς ν' ἀσχημίση ἐξ αὐτῆς τὸ πρόσωπόν της, ἀλλὰ μόνον ἡ ἀφθονος ἀβρὰ αὐτῆς κόμη ὄχρετο καὶ βραχεῖς μόνον μέλανες βόστρυχοι ἐκυμάτιζον περὶ τὸ διαφανές αὐτῆς πρόσωπον.

Ἀπ' ἀρχῆς ἀπηγόρευσαν εἰς αὐτὴν νὰ ἐπισκεφθῇ τὸν πάσχοντα νεαρὸν λόρδον, δν ὑπερεπεθύμει νὰ ἴδῃ καὶ ἂν τῇ τὸ ἐπέτρεπον, ὡς μετὰ τινος δειλίας εἶχεν ἐκφρασθῆ, νὰ προσφέρῃ καὶ πρὸς τὸν υἱὸν τὰς αὐτὰς περιποιήσεις, ἄς καὶ πρὸς τὴν